

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 59. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649682505376/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Side, vi have al Respect for; og dog maae vi alle nedad, der finde vi først Ro og Hvile.

Fra Hule til Hule steg vi dybere ned; snart var der saa snevert og lavt, at vi maatte gaae enkeltviis med bøiet Ryg under de nedhængende Kalksteenmasser, snart saa høit og stort, at vi ved vore Lamper ikke kunde see Sidevæggene.

Man viiste os sex forskjellige Afdelinger, men foruden disse, vare der uendelig mange, mindre Huler, som ikke alle ere undersøgte, muligt staae de i Forbindelse med *Bielshulen*, ja strække sig endogsaa dybt ind under Harzen.

Rundtom gabede disse dybe, mørke Afgrunde os imøde; rundt om hang de forunderligste Stalaktitter, der dog ikke alle, saa ganske svarede til de Gjenstande Føreren forklarede de skulde ligne. Jeg troer, at jeg ogsaa har Phantasie, men jeg kunde dog ikke blive enig med ham! der vare ellers tusinde Ting, han ikke frempegede, der laae langt mere Betydning i Et Orgel, en Thronhimmel, og en Fane, som Drypstene saaledes havde dannet, vare de tre meest lignende Figurer; men herved vil jeg ikke sætte ud paa denne mægtige Natur-Phantasie. Alt det som man her især beundrer er jo kun Efterligningen af hvad der mere fuldkomment viser sig i Naturen, de originale Stalaktitter, hvortil man ikke finder noget lignende, skulde jeg dog ogsaa troe ere interessante; de forekom mig, som betydningsfulde Hieroglypher, der gjemte Nøglen til de største Natur-Hemmeligheder.

Et Kildevæld sprudlede ved vore Fødder, vi drak af det rene, klare Vand; den ene af de Reisende fandt her, en Dyreknokkel, som han med megen Opmærksomhed betragtede, og forsikkrede nu, at det vist kunde være en Alderdoms Levning; jeg havde intet derimod, thi det saae livagtig ud, som et Kjøben, og Køerne ere en gammel Slægt.

Hulen har ellers sit Navn efter dens Opdager. En Bjergmand ved Navn: *Baumann* var det, som 1670 først besøgte den, for at søge om Erts; han fandt intet, og vilde nu vende tilbage, men kunde ikke finde Udgangen. To Dage og Nætter krøb han omkring, før han fandt den, men var da saa afkræftet paa Sjæl og Legeme, saa greben af Angest og Hunger, at han døde kort efter, men fik dog først gjort opmærksom paa Hulens indre, forunderlige Struktur.

Den ulykkelige *Baumanns* Skjæbne og Følelser her, gjennembævede mig saa levende, ved denne Labyrinth af Huler og Svælg, at mit

Hjerte bankede langt stærkere, jeg følte hvad han havde maattet føle her, ene overgivet til Skræk og Hungers Død; først da jeg saae det klare Dagslys, Guds blaa Himmel, følte jeg mig atter vel og mellem de Levende.

Det var som jeg vaagnede op af en hæsleg Drøm, og som nu alle de underlige, uformede Skrækkedilleder laae forstenet bag ved mig; Solen skinnede mig atter ind i Øie og Hjerte.

Antiquaren, hvis Bekjendtskab jeg havde gjort her i Hulen, vilde til Quedlinburg samme Aften, og lagde sin Vei over *Blankenburg*, vi bleve saaledes Reisekammerater. Han kjendte en Sti over Markerne, der vilde spare os en Halvmiils Omvei, vi klattede derfor op ad Klinten, der her ikke var høiere, end den ragede lidt over en Mølle, der laae undermeden, hvor Vandet brusede over det store Hjul. Det var et meget godmodigt Menneske, hvis Livs Lyksalighed hang ved en gammel Mynt; hvert Øieblik tog han sit Kobeen frem, og forsikrede, at det maatte være af en af Hunnerne; intet Landskab, tilstod han mig, havde det Smilende, det aadige Smukke, som en saadan Antiquitet; han spurgte mig, om vi ogsaa samlede paa Alderdoms Levninger i Danmark, jeg maatte fortælle ham hvad jeg vidste, og da jeg begyndte, at omtale vore Kjæmpehøie og Offerstene, hvoraf man slet ingen seer her i Tydskland, fik han ordentlig Respect for vort Hjem, og priiiste mig lykkelig, der levede paa dette Saga-Land. Han vilde endelig have mig med til *Quedlinburg*, for at see Slottet, de gamle Kirker og alle de mange Mærkværdigheder der. Tænk, der var endnu en af de 6 Krukker, i hvilke Christus ved Brylluppet i *Cana*, havde forvandlet Vand til Viin, et Stykke af den af Johannes's Fingere, som han havde peget paa Christus med, en Flaske af Mutter Marias egen Melk, Jord fra Golgatha, Træ af Christi Kors o.s.v., og hvad der især var mærkeligt, den Kar, som *Heinrich* Fuglefænger havde brugt til at kjæmme sit Skjæg med. Dog alle disse Herligheder fristede mig ikke, min Længsel stod til den store Natur.

Ved den første Kro inviterede jeg min Vandringsmand at drikke et Glas Viin med mig; her traf vi en ung Rytter, en meget veltalende Herre fra Ornegnen, det var en smuk Mand og han havde en smuk Hest at ride paa, men jeg mærkede snart, at det ikke gik an, at nævne Rytter og Hest paa eengang, naar jeg ikke vilde sige en Pleonasm; vi fulgtes alle 3 et Stykke gennem Skoven, men da der ikke blev sagt noget Interessant fra nogen af Sidene, kan jeg heller ikke fortælle